Prima instanță: Judecătoria Criuleni (sediul Central), judecător Bologan Angela
Dosarul nr. 2a-4040/24 (2-24043088-02-2a-17102024)

D E C I Z I E

28 mai 2025 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel Centru

Instanța compusă din:
Preşedintele completului, judecătorul: Panov Ana
Judecătorii: Corlăteanu Diana și Bagrin Lucia

examinând în procedura cererilor cu valoare redusă, cererea de apel declarată de avocatul Namolovan Igori în interesele lui Morari Anatoli împotriva hotărârii Judecătoriei Criuleni (sediul Central) din 1 august 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Morari Anatoli către Bîtca Viorica cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t :

Circumstanțele cauzei:

La 18 aprilie 2024, reclamantul Morari Anatoli, prin intermediul avocatului Namolovan Igori s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Bîtca Viorica cu privire la încasarea sumei, dobânzii de întârziere şi compensarea cheltuielilor judiciare.

În susţinerea acţiunii, reprezentantul reclamantului a indicat că, Morari Anatoli în timp ce se afla în Italia la muncă, a rugat-o pe nepoata sa Bîtca Viorica să-l ajute să obțină un permis de conducere pentru categoria „C”, de a perfecta și a depune din numele său toate actele necesare pentru redobândirea cetățeniei statului România. Urmare, în vederea obținerii permisului de conducere a solicitat pârâtei să-l înscrie la cursurile de șofer, ca la revenire în țară să poată susține examenele pentru categoria „C”.

Relatează că la începutul lunii decembrie 2020, pârâta i-a promis că, după obținerea permisului de conducere moldovenesc, îl va ajuta să obțină prin ajustare permisul de conducere auto românesc. Totodată, referitor la redobândirea cetățeniei române pârâta Bîtca Viorica i-a promis că va obține toate actele necesare pentru completarea și depunerea dosarului respectiv la Ambasada României din or.

Chișinău sau la Consulatul României din or. Bălți, sau cel mai bine ar fi dacă vor fi depuse direct la autoritățile române la București.

Afirmă că, prin promisiunile făcute de către pârâtă, ultima a obținut încrederea deplină a reclamantului, după care acesta a efectuat transferuri bănești pe numele pârâtei prin transferuri rapide de bani. Pârâta Bîtca Viorica, personal a primit mijloacele bănești transmise de reclamant inclusiv prin intermediul Oficiul poștal din satul Izbiște, raionul Criuleni.

Consideră că, prin înșelăciune și abuz de încredere pârâta a obținut de la reclamantul Morari Anatoli prin intermediul transferurilor bănești rapide „Western Union" următoarele sume bănești: la 09.12.2020 suma de 100 Euro, la 13.12.2020 suma de 200 Euro, la 13.02.2021 suma de 250 Euro, la 22.02.2021 suma de 100 Euro, la 20.03.2021 suma de 100 Euro, la 03.04.2021 suma de 200 Euro și la 20.04.2021 suma de 200 Euro.

Menționează că în perioada 09 decembrie 2020- 20 aprilie 2021, pârâta Bîtca Viorica a dobândit de la reclamantul Morari Anatoli, mijloace bănești în sumă de 1150 Euro și suma de 50 Euro cu titlu de taxe pentru transferurile efectuate, în total suma de 1 200 Euro.

Relevă că, la 10 iulie 2021, cât și ulterior, reclamantul de nenumărate ori a contactat-o telefonic pe pârâtă, solicitând restituirea sumei bănești recepționată de 1200,00 Euro, însă până în prezent ultima nu s-a conformat cerinței reclamantului.

Astfel, la 22 decembrie 2022 reclamantul a expediat în adresa pârâtei o notificare prin care i-a cerut ca în termen de cel mult 15 zile calendaristice să-i întoarcă banii în sumă de 1 200 Euro, să-i compenseze toate cheltuielile suportate în legătură cu acest caz, cât și să-i repare prejudiciul moral cauzat cu bună știință și din rea intenție, pe care l-a estimat a fi echivalent sumei dobândite ilegal de 1200,00 Euro.

Precizează că pârâta Bîtca Viorica a recepționat notificarea menționată la 27 decembrie 2022, după care l-a telefonat și comunicat că se află cu familia în Austria, iar referitor la mijloacele bănești primite, aceste îi vor fi aduse de o persoană, însă până în prezent banii nu au fost restituiți, pârâta ignorând apelurile telefonice.

Reclamantul Morari Anatoli solicită încasarea în beneficul său de la pârâta Bîtca Viorica, a sumei de 1 200 Euro, echivalentul sumei de 25 968,00 lei, la cursul valutar al BNM din 20 aprilie 2021, a sumei de 1 050,00 lei cu titlu de cheltuieli judiciare legate de achitarea taxei de stat la depunerea acțiunii, a sumei de 200 lei cu titlu de taxă de timbru și sumei de 6 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

La 10 iunie 2024, reprezentantul reclamantului, avocat Namolovan Igori a depus cerere suplimentară privind încasarea dobânzii de întârziere.

În motivarea cererii suplimentare, a indicat că potrivit somației din 22 decembrie 2022, expediate în adresa pârâtei Bîtca Viorica, ultimei i-a fost acordat un termen de 15 zile calendaristice în vederea restituirii datoriei.

Astfel consideră că, pârâta urmează a achita reclamantului o dobândă de întârziere pentru perioada 10 iulie 2021-28 mai 2024, în sumă totală de 14 619,10 lei, conform calculului anexat, întemeindu-și cerințele conform dispozițiilor art. art. 774 alin. (1), 776, 874 alin. (1), 942 alin. (1), (2), 943-944 Cod civil.

Prin cererea suplimentară solicită încasarea din contul pârâtei în beneficiul reclamantului a dobânzii de întârziere în mărime de 14 619,10 lei și taxa de stat achitată suplimentar în sumă de 585 lei.

Poziţia instanţei de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Criuleni (sediul Central) din 1 august 2024, a fost admisă parțial acțiunea înaintată de Morari Anatoli și s-a încasat de la Bîtca Viorica, în beneficiul lui Morari Anatoli, suma de 1 196,50 Euro, cu titlu de datorie, echivalentul în valută naţională la momentul executării hotărârii, suma de 6 016,30 lei, cu titlu de dobândă de întârziere și suma de 1 326,30 lei cu titlu de cheltuieli legate de achitarea taxei de stat, proporțional părții admise, și suma de 3 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest, pretențiile reclamantului Morari Anatoli, s-au respins ca neîntemeiate.

Solicitarea apelantei:

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 29 august 2024, prin intermediul poștei electronice, avocatul Namolovan Igori în interesele lui Morari Anatoli a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Criuleni (sediul Central) din 1 august 2024, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Argumentele apelului:

În motivarea cererii de apel, avocatul Namolovan Igori în interesele lui Morari Anatoli a invocat că contrar faptului că pârâta Bîtcă Viorica, prin intermediul avocatului Cazacu Dumitru, care i-a apărat interesele a recunoscut în prima instanță, doar în parte acțiunea, până în prezent intimata Bîtca Viorica nu i-a întors apelantului Morari Anatoli nici un bănuț din banii primiți de la ultimul.

Apelantul Morari Anatoli consideră neîntemeiată hotărârea primei instanțe, în partea în care a respins încasarea dobânzii de întârziere din 22 decembrie 2022, deoarece pârâta/intimată nu a negat și nu a contestat faptul că, încă la 10 iulie 2021, i s-a cerut să restituie lui Morari Anatoli, suma primită.

Prin urmare, apelantul Morari Anatolie consideră că dobânda de întîrziere urmează a fi calculată și încasată din 10 iulie 2021, conform calculului care este anexat la materialele cauzei civile.

Respectând principiul contradictorialității, instanța de apel a expediat în adresa intimatei cererea de apel, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței,

însă până la data examinării apelului, nu a fost depusă referință asupra cererii de apel.

Termenul de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Criuleni (sediul Central) a fost pronunțat la 1 august 2024, iar cererea de apel a fost depusă la 29 august 2024, prin intermediul poștei electronice și terestre (f. d. 59-60, 61-62), Colegiul judiciar constată că aceasta a fost declarată în termen.

Aprecierea instanţei de apel:

Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii contestate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de apel, în raport cu materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru consideră cererea de apel ca fiind neîntemeiată şi urmează a fi respinsă, cu menținerea hotărârii contestate a primei instanțe, din motivele ce succed.

Colegiul civil reține că acțiunea înaintată de Morari Anatoli către Bîtca Viorica cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată, a fost examinată în procedura cererilor cu valoare redusă, reglementată de capitolul XXII al Codului de procedură civilă (art. 276^2 -276^4).

În conformitate cu prevederile art. 276^2 Cod de procedură civilă, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depăşeşte 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobânzile, penalităţile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.

În acord cu prevederile art. 276^3 Cod de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanţilor la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cererea în şedinţă publică. Judecătorul poate să respingă o astfel de solicitare în cazul în care consideră că, ținând cont de împrejurările cauzei, nu sunt necesare dezbateri publice. Respingerea se dispune prin încheiere motivată ce poate fi atacată odată cu fondul.

Conform art. 276^4 Cod de procedură civilă, instanţa soluţionează cauza şi adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referinţă, soluţionarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar. Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanţei judecătoreşti şi se comunică participanţilor la proces,

inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condiţiile prezentului cod. Deciziile instanţei de apel nu se supun recursului, fiind definitive şi irevocabile de la pronunțare. Instanţa de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, prevederile art. 276^3 fiind aplicabile corespunzător.

În acord cu prevederile art. 385 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

Conform art. 373 alin. (1), (2), (3) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă.

Colegiul judiciar, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanţe în raport cu prevederile art.238-241 din Codul de procedură civilă constată că, dispoziţiile procedurale invocate au fost respectate în tot, astfel instanţa de fond a dat o apreciere corectă raportului juridic stabilit între părţi, a constatat şi elucidate pe deplin circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, concluziile instanţei de fond expuse în hotărâre fiind în corespundere cu probele administrate, iar normele de drept material au fost aplicate corect.

Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.

Totodată, Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea Gard Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag. 26, Moreira Fereira vs Portugalia (nr. 2) (Marea Cameră), 11 iulie 2017, parag. 84,98).

Instanța de apel reține că, la 18 aprilie 2024, reclamantul Morari Anatoli, prin intermediul avocatului Namolovan Igori s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Bîtca Viorica cu privire la încasarea sumei, dobânzii de întârziere şi compensarea cheltuielilor judiciare.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a concluzionat asupra temeiniciei parțiale a acțiunii depuse de Morari Anatoli și a încasat de la Bîtca Viorica, în beneficiul lui Morari Anatoli, suma de 1 196,50 Euro, cu titlu de datorie, echivalentul în valută naţională la momentul executării hotărârii, suma de 6 016,30 lei, cu titlu de dobândă de întârziere și suma de 1 326,30 lei cu titlu de cheltuieli legate de achitarea taxei de stat, proporțional părții admise, și suma de 3 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest, pretențiile reclamantului Morari Anatoli, s-au respins ca neîntemeiate.

În apel, apelantul Morari Anatoli, prin intermediul reprezentantului său, avocatul Namolovan Igori contestă legalitatea hotărârii instanței de fond, în partea pretențiilor respinse.

Colegiul civil menționează că conform 774 alin. (1) din Codul civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

În temeiul dispozițiilor art. 775 alin. (1) din Codul civil, debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.

Norma consacrată la art.776 din Codul civil, stabilește că obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

În acord cu dispozițiile art.858 alin. (1) din Codul civil, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Iar, conform alin. (2) al aceluiași articol, obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

Articolul 1242 alin.(1) din Codul civil statuează că prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul)
bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeaşi sumă sau bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

În baza art.1247 alin.(1) din Codul civil, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract. Dacă nu au fost stabilite dobânzi, el are dreptul să restituie împrumutul şi pînă la expirarea termenului. O asemenea restituire are ca efect rezoluţiunea împrumutului.

În accepțiunea art.1248 alin. (1) din Codul civil, în cazul în care împrumutatul nu restituie în termen împrumutul, dispozițiile art. 942 se aplică în modul corespunzător dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Iar, conform alin. (2) din același articol, dacă în contract este prevăzută restituirea împrumutului în rate şi împrumutatul nu le restituie în modul stabilit, împrumutătorul poate cere restituirea

imediată a întregului împrumut şi a dobânzii aferente în condiţiile stabilite la art.864 alin. (2) şi (4).

Colegiul judiciar, analizând materialele cauzei și probatoriul administrat, în coroborare cu legislația pertinentă aplicabilă și motivele invocate de reclamanta/apelantă în susținerea poziției sale, concluzionează despre temeinicia și corectitudinea hotărârii date de prima instanță și caracterul formal al cererii de apel.

Din actele şi lucrările dosarului rezultă că potrivit dispozițiilor de transfer a mijloacelor bănești prin sistemul de plăți rapide „Western Union", se atestă efectuarea de către Morari Anatoli a transferurilor de mijloace bănești și recepționarea acestora de către Bîtca Viorica.

Astfel, în temeiul dispozițiilor de transfer a mijloacelor bănești prin sistemul de plăți rapide „Western Union" reclamantul a transferat, iar pârâta a recepționat suma de 1 150,00 Euro (f. d. 17-23). Concomitent în legătură cu realizarea transferurilor, reclamantul Morari Anatoli a suportat inclusiv cheltuieli cu titlu de taxe pentru transmiterea banilor în sumă de 46,50 Euro, conform dispozițiilor prezentate.

Prin acțiunea depusă, reclamantul a solicitat încasarea sumei de 1 200 euro (f. d. 38-39), sumă care a fost recunoscută de către partea pârâtă și nu a fost contestată cu apel.

Aderent, Colegiul judiciar reține că prin acțiunea depusă (cu concretizările ulterioare), reclamantul/apelant a solicitat încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 14 619,10 lei.

În temeiul prevederilor art. 942 alin. (1) și (2) Cod civil, în cazul în care o sumă de bani **nu este plătită la scadenţă**, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenţei plăţii până la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin.(2) ori la o altă rată prevăzută de dispoziţiile legale speciale. Rata dobânzii de întârziere este egală cu rata prevăzută la art. 874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Cu toate acestea, dacă înainte de scadenţă obligaţia pecuniară era purtătoare de dobândă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobânzii de întârziere, creditorul poate înlocui rata prevăzută la art.874 cu rata dobânzii prevăzute de contract.

Conform art. 861 alin. (1), (2) Cod civil, în cazul în care termenul de executare a obligaţiei nu este determinat şi nici nu rezultă din natura acesteia, creditorul are dreptul de a pretinde oricând executarea ei, iar debitorul este îndreptăţit să o execute oricând. Dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligaţiei, debitorul trebuie să execute obligaţia în termen de 7 zile din momentul primirii facturii sau a unei cereri echivalente din

partea creditorului. Introducerea acţiunii în justiţie faţă de debitor se asimilează cererii de executare din partea creditorului.

Potrivit art. 944 alin. (1) Cod civil, în cazul în care o obligaţie de a da sau de a face, alta decât una de a plăti o sumă de bani, nu este executată la scadenţă, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere asupra echivalentului în bani al părţii neexecutate a obligaţiei, din data imediat următoare scadenţei până la data executării corespunzătoare, la rata prevăzută la art. 874 ori la o altă rată prevăzută de dispoziţiile legale speciale.

Astfel, prin prisma normelor precitate, prima instanță corect a dispus încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 6 016,30 lei, argumentând că în speță termenul de executare a obligației de plată nu a fost determinat de către părți, urmare pârâta Bîtca Viorica se va afla în întârziere pentru suma primită ca rezultat al somației de restituire, recepționată la 27 decembrie 2022.

Prin urmare, nu pot fi reținute alegațiile apelantului, invocat în apel precum că pârâta/intimată nu a negat și nu a contestat faptul că, încă la 10 iulie 2021, i s-a cerut să restituie lui Morari Anatoli, suma primită. Astfel, apelantul se consideră îndreptățit să solicite încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 14 619,10 lei, pentru perioada de 10 iulie 2021- 28 mai 2024. Or, articolul 942 alin. (1) Cod civil stipulează expres că, în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadenţă, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenţei plăţii până la data în care s-a efectuat plata.

Așadar, Colegiul reliefează că părțile litigante nu au prevăzut data la care urmează să fie restituită suma datoriei, iar perioada de întârziere urmează a fi calculată de la data punerii în întârziere-recepționarea notificării de către Bîtcă Viorica.

Sintetizând cele expuse supra, Colegiul judiciar apreciază ca fiind întemeiată concluzia instanței de fond cu privire la admiterea parțială a dobânzii de întârziere în mărime de 6 016,30 lei.

La fel, Colegiul civil atestă temeinicia concluziei instanței de fond și în partea pretenției privind compensarea cheltuielilor judiciare

Conform art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

În acord cu dispoziţiile art. 96 alin. (1), alin. (1^1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

În conformitate cu art. 63 alin. (4) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, cheltuielile suportate de client în legătură cu acordarea de către avocat a asistenței juridice la apărarea drepturilor și intereselor lui legitime în cauzele penale, civile și administrative urmează a fi compensate integral și proporțional cerințelor admise (respinse) de partea adversă.

În acest sens, Colegiul civil subliniază că sumele cheltuite de părți cu ocazia îndeplinirii actelor de procedură corespunzătoare poziției lor procesuale, pe parcursul desfășurării cauzelor civile, reprezintă cheltuieli de judecată, iar conform art. 90 lit. i) din Codul de procedură civilă, cheltuielile de asistență juridică fac parte din cheltuielile de judecare a cauzei.

Cheltuielile de judecare a cauzei pornesc de la principiul independenței procesuale a fiecărei părți în procesul civil și au caracter de sancțiune procedurală, iar ca fundament răspunderea civilă delictuală și culpa procesuală a părții care a pierdut procesul. Prin obligarea la plata acestora trebuie să se realizeze acoperirea integrală a prejudiciului cauzat părții care a câștigat procesul.

Aici necesită a fi evidenţiat că pentru a determina cuantumul compensației acordate și pentru a face o apreciere corectă, se va ține cont de: a) complexitatea cauzei; noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; b) aportul avocatului la soluționarea cauzei; c) timpul şi munca depusă de avocat; d) aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoştinţe tehnice speciale, cunoaşterea profundă a unor reglementări de profil, cunoaşterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); e) faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; f) rezultatul obținut; g) restricțiile de timp impuse de client şi de circumstanțele cauzei; h) natura şi durata relației dintre avocat şi client; i) experiența, reputația şi abilitatea avocatului; j) justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; k) suma despăgubirilor pretinse în cauză; l) alți factori, la discreția instanței.

Pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistenţa juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime.

Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidenţiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidenţă, emisă pentru clienţi-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislaţie; listă detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi orarul timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

Prin urmare, instanța de apel relevă că la determinarea temeiniciei cuantumului asistenţei juridice, de care a beneficiat reclamantul, reieșind din complexitatea cauzei, timpul şi volumul serviciilor prestate de avocat, consideră că suma încasată în mărime de 3 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, este reală, necesară şi rezonabilă.

La fel, instanța de fond corect a dispus și compensarea cheltuielilor legate de plata taxei de stat în mărime de 1 326,30 lei, or acestea au fost suportate de partea care a avut câștig de cauză - Morari Anatoli, fapt confirmat prin ordinele de încasare a numerarului nr. 26312636 din 15 aprilie 2024, nr. 28553081 din 05 iunie 2024 și bonul de plată din 25 aprilie 2024 (f. d. 7, 12, 42).

În concluzie, Colegiul judiciar constată că prima instanţă a dat o apreciere obiectivă şi justă probelor administrate, a constatat şi elucidat pe deplin toate circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzei şi corect a aplicat normele de drept material şi procedural, adoptând o hotărâre legitimă în corespundere cu cerinţele legii, astfel temei pentru admiterea apelului nu sunt.

În acest sens, Colegiul civil relevă că argumentele invocate de apelant, în susținerea poziției lor, nu pot fi reținute de către instanța de apel, deoarece se combat cu cele invocate supra şi se axează asupra circumstanțelor care au fost constatate şi elucidate pe deplin de instanța de fond, având la bază cumulul de probe, care au fost administrate şi apreciate cu respectarea normelor de drept procedural şi susținute de normele de drept material.

Distinct de cele expuse şi având în vedere faptul că circumstanțele cauzei au fost constatate de către prima instanță şi nu este necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia de a respinge cererea de apel și de a menține hotărârea contestată.

Referitor la solicitarea apelantului privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, Colegiul judiciar o consideră neîntemeiată, din motivele ce succed.

În acord cu prevederile art. 174 Cod de procedură civilă la cererea participanților la proces, judecătorul sau instanţa dispune în aceeași zi aplicarea sau neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului pînă la etapa în care hotărârea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești.

În temeiul art. 175 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă în vederea asigurării acţiunii, judecătorul sau instanţa este în drept să pună sechestru pe bunurile sau pe sumele de bani ale pârâtului, inclusiv pe cele care se află la alte persoane.

În acest context Colegiul notează că, asigurarea acțiunii civile constă dintr-o totalitate de măsuri silite temporare, dispuse de către judecător sau instanța de

judecată la solicitarea părții interesate, menite să garanteze executarea efectivă a unei hotărâri judecătorești definitive și aceste măsuri au următoarele particularități: sunt urgente; au un caracter temporar; au drept scop apărarea drepturilor patrimoniale ale solicitantului; urmează să fie în concordanță cu obiectul acțiunii.

Indiferent de forma aplicabilă, măsura asiguratorie ține de substanța obiectului acțiunii, judecătorul urmând să o dispună doar în cazul în care, în mod plauzibil, se afirmă un risc al unei eventuale imposibilități de executare, sarcina probațiunii întru aplicarea măsurii de asigurare fiind pusă pe seama solicitantului, care urmează să prezinte probe pertinente și să justifice necesitatea asigurării acesteia, iar aprecierea pericolului ținut de substanța obiectului acțiunii este la latitudinea instanței de judecată.

Astfel, Colegiul subliniază că pentru a dispune aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii nu este suficientă acceptarea spre examinare a cererii de chemare în judecată cu caracter patrimonial, ci este necesar ca judecătorul sau instanța de judecată să stabilească, în baza probelor și argumentelor prezentate de reclamant, că ***neluarea unor astfel de măsuri ar putea face imposibilă executarea hotărârii judecătorești***.

În această ordine de idei, Colegiul reține că stabilirea oricărei restricții față de pârât, prin măsurile de asigurare a acțiunii, se permite doar în cazuri excepționale, în baza unor temei expres prevăzute de Codul de procedură civilă.

Colegiul relevă că, la pronunțarea încheierii privind aplicarea măsurilor de asigurare sau neaplicarea acestora, judecătorul urmează să verifice: raționalitatea și temeinicia cerințelor solicitantului despre aplicarea măsurilor de asigurare; probabilitatea cauzării unui prejudiciu solicitantului în cazul neaplicării măsurilor de asigurare; dacă există pericolul in mora (pericol de dispariție, degradare, înstrăinare, risipire a bunului sau proastă administrare); asigurarea unui echilibru între părțile cointeresate; preîntâmpinarea atingerii intereselor publice sau a intereselor unor terți în cazul aplicării măsurilor de asigurare; în ce măsură modalitatea de asigurare a acțiunii solicitate este în corelație cu obiectul acțiunii înaintate și dacă aceasta va asigura realizarea de facto a scopului măsurilor de asigurare.

În același timp, asigurarea acțiunii trebuie să corespundă scopului legitim şi să fie proporțională, adică ingerințele în drepturile pârâtului trebuie să fie echilibrate într-o măsură rezonabilă de protecția anticipată a drepturilor reclamantului.

Aderent, Colegiul judiciar punctează că, conform art. 177 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cererea de asigurare a acțiunii se indică *motivele și circumstanțele pentru care se solicită asigurarea acțiunii*. Astfel, legiuitorul a pus în sarcina solicitantului prezentarea unor probe pertinente, care ar justifica necesitatea asigurării acțiunii.

Prin urmare, Completul menționează că solicitantul nu și-a motivat cererea de aplicare a măsurilor de asigurare, limitându-se doar la invocarea normei art. 174 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În finalitatea celor expuse, Colegiul judiciar consideră necesar de a respinge cererea depusă de avocatul Namolovan Igori în interesele lui Morari Anatoli cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. a), art. 389, art. 390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,-

d e c i d e :

Se respinge cererea de apel declarată de avocatul Namolovan Igori în interesele lui Morari Anatoli.

Se menține hotărârea Judecătoriei Criuleni (sediul Central) din 1 august 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Morari Anatoli către Bîtca Viorica cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se respinge cererea depusă de avocatul Namolovan Igori în interesele lui Morari Anatoli cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.

Decizia nu se supune recursului, este definitivă și irevocabilă de la pronunțare.

Preşedintele completului,
Judecătorul Panov Ana

Judecătorii: Corlăteanu Diana

Bagrin Lucia